

Min. telet 15. 4. 13

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

NACRT

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI
ZAKONA O AKREDITACIJI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, travanj 2013. godine

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O AKREDITACIJI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o akreditaciji sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakonom o akreditaciji (Narodne novine, broj 158/2003 i 75/2009) uređeno je osnivanje i djelatnost tijela koje obavlja poslove nacionalne službe za akreditaciju, određeno je područje u kojemu se provodi akreditacija te akreditacija u vezi s propisima o ocjenjivanju sukladnosti.

Zakon o akreditaciji jedan je od tzv. horizontalnih tehničkih zakona kojima se uređuje stavljanje proizvoda na tržište, uključivo i stručno tehničku osposobljenost pravnih i fizičkih osoba koje nadležna državna tijela ovlašćuju za ocjenjivanja sukladnosti proizvoda s propisanim zahtjevima. Hrvatska akreditacijska agencija (u daljnjem tekstu HAA) provodi nezavisni postupak ocjene stručne i tehničke osposobljenosti tih pravnih i fizičkih osoba.

Sukladno članku 4. Zakona o akreditaciji HAA sudjeluje u radu europskih i međunarodnih organizacija za akreditaciju i predstavlja Republiku Hrvatsku u tim organizacijama. Člankom 6. Zakona o akreditaciji određen je postupak akreditiranja za utvrđivanje osposobljenosti pravnih i fizičkih osoba za obavljanje poslova za koje se daje akreditacija s obzirom na zahtjeve propisa, odgovarajućih međunarodnih i europskih norma, odnosno istovrijednih nacionalnih norma, te dokumenata europskih i međunarodnih organizacija za akreditaciju.

Temeljem članka 4. Zakona o akreditaciji, Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o osnivanju Hrvatske akreditacijske agencije (Narodne novine, broj 158/2004, 44/2005 i 30/2010). Člankom 4. Uredbe utvrđena je djelatnost HAA koja obuhvaća akreditiranje tijela za ocjenu sukladnosti (laboratorija, certifikacijskih i inspekcijskih tijela) u skladu s međunarodnim pravilima za akreditaciju.

2008. godine Europska unija donijela je Uredbu (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. godine kojom se utvrđuju zahtjevi za akreditaciju i nadzor nad tržištem koji se odnose na stavljanje na tržište proizvoda te kojom se povlači Uredba (EEZ) br. 339/93 (Službeno glasilo Europske unije br. L 218 od 13. 08. 2008.). Radi usklađivanja s navedenom Uredbom donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o akreditaciji 2009. godine (Narodne novine, broj 75/2009) kojim su se dodatno uredila slijedeća pitanja:

- akreditacija kao postupak kojim neovisno akreditacijsko tijelo službeno potvrđuje pravnoj ili fizičkoj osobi da je sposobna provoditi poslove ocjenjivanja sukladnosti,

- obveza nacionalnog akreditacijskog tijela o članstvu u Europskoj organizaciji za akreditaciju (EA) i zaključivanje multilateralnih sporazuma o priznavanju akreditacije s drugim članicama EA,
- propisivanje zabrane nacionalnom akreditacijskom tijelu za obavljanje poslova i zadataka iz djelatnosti tijela za ocjenu sukladnosti za koje akreditacijsko tijelo provodi postupke akreditacije (zabrana suparništva u djelatnosti tijela za ocjenu sukladnosti).

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 17. listopada 2012. godine donijela Zaključak u vezi s Informacijom o promjenama u procesu usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s uredbama Europske unije u svjetlu budućeg članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji, kojim je zadužila tijela državne uprave i druga nadležna tijela da, sukladno svojem djelokrugu, odnosno nadležnosti za usklađivanje zakonodavstva te provedbu pojedinih dijelova pravne stečevine Europske unije, provedu postupak analize pozitivnih nacionalnih propisa u koje je preuzet normativni sadržaj uredbi Europske unije, koje u uvjetima članstva u Europskoj uniji imaju izravan učinak, s ciljem utvrđivanja izmjena i prilagodbi koje je potrebno provesti u nacionalnom zakonodavstvu do dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. godine kojom se utvrđuju zahtjevi za akreditaciju i nadzor nad tržištem koji se odnose na stavljanje na tržište proizvoda te kojom se povlači Uredba (EEZ) br. 339/93, kojom se između ostaloga utvrđuju zahtjevi za akreditaciju, zahtjevi za nacionalno akreditacijsko tijelo i provedbu akreditacije, djelovat će izravno na području Republike Hrvatske. Naime, kad je riječ o državama članicama Europske unije, sve su Uredbe po pravnoj snazi iznad nacionalnih pravnih izvora. Slijedom navedenoga, pristupilo se izmjenama i dopunama važećeg Zakona o akreditaciji (Narodne novine, broj 158/2003 i 75/2009). Na snazi ostaju nacionalne odredbe kojima se osiguravaju uvjeti potrebni za provedbu Uredbe (EZ) br. 765/2008. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o akreditaciji sadrži mjere koje Republika Hrvatska mora osigurati radi provedbe pojedinih odredbi Uredbe (EZ) br. 765/2008, a koje se odnose na područje akreditacije.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s propisima Europske unije a radi pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga Sabora, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O AKREDITACIJI**

Članak 1.

U Zakonu o akreditaciji (Narodne novine, broj 158/03 i 75/09), u članku 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

„(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na propise o ocjenjivanju sukladnosti, odgovarajuće se odnose na propise o ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava te na propise o tehničkom ocjenjivanju građevnih proizvoda, ako posebnim Zakonom nije drugačije uređeno.

(3) Ovim se Zakonom utvrđuje okvir za provedbu Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta s obzirom na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (Tekst značajan za EGP) (SL L 218, 13.8.2008.) u dijelu koji se odnosi na akreditaciju (u daljnjem tekstu Uredba (EZ) br. 765/2008).“.

Članak 2.

Članak 2. mijenja se i glasi:

„Članak 2.

Nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EZ) br. 765/2008 i ovoga Zakona je akreditacijsko tijelo.“.

Članak 3.

Članak 3. mijenja se i glasi:

„Članak 3.

Pojmovi koji se uporabljavaju u smislu odredaba ovoga Zakona imaju jednako značenje kao i pojmovi uporabljeni u Uredbi (EZ) br. 765/2008, a pojam „norma“ ima jednako značenje kao pojam definiran u članku 2. Uredbe (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. godine o europskoj normizaciji i koja dopunjuje i mijenja Direktive Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i Direktive 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća i stavlja izvan snage Odluku Vijeća br. 87/95/EEZ te Odluku br. 1673/2006/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14. 11. 2012).“.

Članak 4.

U članku 4. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Poslove iz stavka 2. podstavaka 1. 2. i 3. i stavka 3. ovoga članka može obavljati samo akreditacijsko tijelo.“.

Članak 5.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim člankom utvrđuje se:

- okvir za provedbu Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. godine u dijelu koji se odnosi na akreditaciju, te
- odredbe koje se odnose na propise o ocjenjivanju sukladnosti odgovarajuće se odnose i na propise o ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava, te na propise o tehničkom ocjenjivanju građevnih proizvoda, ako posebnim Zakonom nije drugačije uređeno, a u vezi s Uredbom (EU) br. 305/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o utvrđivanju usklađenih uvjeta za stavljanje na tržište građevnih proizvoda i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 89/106/EEZ.

Članak 2.

Ovim člankom utvrđuje se nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. godine u području akreditacije.

Članak 3.

Ovim člankom propisuju se definicije pojmova u smislu ovih izmjena i dopuna Zakona.

Članak 4.

Ovim člankom određuje se da poslove iz stavka 2. podstavaka 1., 2. i 3. i stavka 3. ovoga članka obavlja samo nacionalno akreditacijsko tijelo što je mjera u skladu sa člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 765/2008 prema kojoj svaka država članica mora imenovati samo jedno nacionalno akreditacijsko tijelo.

Članak 5.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJI SE MIJENJA ILI DOPUNJUJE

ZAKON

O AKREDITACIJI

(Narodne novine, broj 158/2003 i 75/2009)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje osnivanje i djelatnost tijela koje obavlja poslove nacionalne službe za akreditaciju, određuje područje u kojemu se provodi akreditacija te akreditacija u vezi s propisima o ocjenjivanju sukladnosti.

Članak 2.

U smislu odredaba ovoga Zakona akreditacija je postupak kojim neovisno akreditacijsko tijelo službeno potvrđuje pravnoj ili fizičkoj osobi da je sposobna provoditi poslove ocjenjivanja sukladnosti.

Članak 3.

Pojmovi koji se upotrebljavaju u smislu odredaba ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

- ocjenjivanje sukladnosti svaka je djelatnost kojom se neposredno ili posredno ocjenjuje jesu li ispunjeni određeni zahtjevi,
- potvrda o akreditaciji je dokument na temelju kojeg se potvrđuje osposobljenost za obavljanje određenih poslova na području ocjenjivanja sukladnosti,
- tehnički nadzor je provjera tehničke dokumentacije o proizvodu, ispitivanje proizvoda, procesa ili instalacije i određivanje njihove sukladnosti s posebnim zahtjevima ili, na temelju stručne prosudbe, s općim zahtjevima.

II. AKREDITACIJSKO TIJELO

Članak 4.

(1) Za trajno i neometano obavljanje poslova nacionalne službe za akreditaciju Vlada Republike Hrvatske uredbom osniva neovisno akreditacijsko tijelo (u daljnjemu tekstu: akreditacijsko tijelo) kao javnu ustanovu.

(2) Akreditacijsko tijelo obavlja sljedeće poslove:

- akreditiranje ispitnih i umjernih laboratorija,
- akreditiranje pravnih ili fizičkih osoba za potvrđivanje proizvoda, sustava upravljanja i osoblja,
- akreditiranje pravnih ili fizičkih osoba koje obavljaju tehnički nadzor ili slične radnje,
- druga ocjenjivanja ili potvrđivanja osposobljenosti za provođenje postupaka ocjenjivanja sukladnosti, uključujući utvrđivanje ispunjavanja zahtjeva za ocjenjivanje sukladnosti u skladu s propisima za ocjenjivanje sukladnosti za pravne ili fizičke osobe.

(3) Akreditacijsko tijelo sudjeluje u radu europskih i međunarodnih organizacija za akreditaciju i predstavlja Republiku Hrvatsku u tim organizacijama te u okviru svoje djelatnosti obavlja i druge poslove određene aktom o osnivanju i statutom, ako cilj obavljanja tih djelatnosti nije ostvarivanje dobiti.

(4) Akreditacijsko tijelo će se učlaniti u Europsku organizaciju za akreditaciju (EA) i zaključiti multilateralne sporazume o priznavanju akreditacije s drugim članicama EA.

(5) Akreditacijsko tijelo ima isključivo pravo obavljati poslove iz stavka 2. ovoga članka, ako drugim zakonom nije drukčije propisano.

(6) Ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja te druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje akreditacijskog tijela uređuju se statutom sukladno zakonu i aktu o osnivanju akreditacijskog tijela.

(7) Akreditacijsko tijelo posluje u skladu s propisima koji se odnose na javne ustanove ako ovaj Zakon pojedina pitanja ne uređuje drukčije.